

بررسی اثربخشی آموزش مبتنی بر هوش چندگانه بر پیشرفت یادگیری و نگرش به درس زبان انگلیسی عمومی

علی عبدی^۱

حبیب سلیمانی^۲

بیژن رضایی^۳

تاریخ پذیرش: ۹۲/۲/۱۰

تاریخ وصول: ۹۱/۱۱/۲۱

چکیده

هدف مطالعه حاضر بررسی تأثیر آموزش مبتنی بر هوش چندگانه بر پیشرفت یادگیری و نگرش به درس زبان انگلیسی عمومی دانشجویان دانشگاه آزاد کرمانشاه در نیم سال دوم تحصیلی ۹۰-۸۹ بود. در مجموع ۶۱ دانشجو دختر و پسر در دو کلاس مختلف که درس زبان انگلیسی عمومی را انتخاب کرده بودند در این پژوهش مشارکت داشتند که از طریق روش نمونه گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند که از این تعداد ۳۲ نفر در گروه آزمایش و ۲۹ نفر در گروه کنترل بودند. روش مورد استفاده در این تحقیق روش شبه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود. گروه آزمایش از طریق آموزش مبتنی بر هوش چندگانه و گروه

ali_abdi2004@yahoo.com

۱- استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه پیام نور مرکز کرمانشاه

۲- استادیار و عضو هیئت علمی گروه آموزش زبان انگلیسی دانشگاه کردستان

۳- استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه رازی

کنترل از طریق روش تدریس سنتی آموزش دیدند. مدت این دوره هشت هفته بود. برای مشخص کردن اثربخشی آموزش مبتنی بر هوش چندگانه در مقایسه با روش سنتی از یک آزمون محقق ساخته پیشرفت یادگیری شامل ۳۰ سؤال استفاده شد. همچنین مقیاس ۱۵ سؤالی نگرش به یادگیری درس زبان به منظور سنجش نگرش به یادگیری زبان مورد استفاده قرار گرفت. جهت تحلیل داده‌های آماری از تحلیل کوواریانس یک متغیری (*ANCOVA*) و *t* مستقل استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که بین پیشرفت یادگیری زبان دو گروه آزمایش (آموزش مبتنی بر هوش چندگانه) و کنترل (روش سنتی) تفاوت معنی‌دار وجود دارد. به عبارتی دیگر دانشجویانی که از طریق آموزش مبتنی بر هوش چندگانه آموزش دیدند پیشرفت یادگیری بالاتری به طور کلی و در هر یک از سطوح یادگیری زبان (دایره واژگان، درک مطلب، گرامر) نسبت به دانشجویانی که به روش سنتی آموزش دیده بودند، داشتند همچنین نتایج تحقیق نشان داد که در گروه آزمایش، نگرش دانشجویان نسبت به یادگیری درس زبان بعد از عمل آزمایش به طور چشم‌گیری بالا رفته است.

واژگان کلیدی: آموزش مبتنی بر هوش چندگانه، نگرش به یادگیری درس زبان، پیشرفت یادگیری زبان.

مقدمه

نظریه‌ی هوش چندگانه^۱ در دهه‌ی ۱۹۸۰ توسط هووارد گاردنر^۲ مطرح شد. این نظریه دارای کارکردهای مهمی برای آموزش به طور اعم و برای فراگیری زبان به طور خاص دارد (آرمسترانگ^۳، ۲۰۰۷؛ آذر^۴، ۲۰۰۶؛ باچن^۵، ۲۰۰۶؛ کمپبل و کمپبل و دیکنسون^۶، ۲۰۰۴؛

-
1. *multiple intelligences theory*
 2. *Gardner*
 3. *Armstrong,*
 4. *Azar*
 5. *Buchen*
 6. *Campbell. & Dickinson*

یادگیرنده‌ها و برآورده کردن نیازها و تفاوت‌های فردی آنها کرده‌اند. بر طبق نظر سیندر^۱ (۲۰۰۱) مطالب و آموزش مرتبط با نظریه‌ی هوش چندگانه پتانسیل زیادی برای بهبود آموزش زبان خارجی دارند؛ چون این مطالب توانایی ذاتی یادگیرنده‌ها را به کار می‌گیرند (ص ۶). ریچاردز و راجرز^۲ (۲۰۰۱) نظریه‌ی هوش چندگانه را به عنوان روشی تعریف می‌کنند که نه تنها در آموزش عمومی، بلکه در تدریس زبان مورد توجه قرار گرفته است و کاربرد آن در تدریس زبان بسیار تازه است (ص ۱۱۷). امروزه یکی از مشکلات آموزشی و پرورشی، بی‌علاقه‌گی و ضعف دانش‌آموزان در درس خاصی از جمله زبان انگلیسی است که مهم‌ترین پیامد آن، عملکرد تحصیلی ضعیف یادگیرندگان در حوزه‌های مربوطه است. به هر حال تعداد زیادی از یادگیرندگان در به کارگیری زبان انگلیسی به طور مستقل و درست، چه در خواندن و نوشتن و چه در مکالمات و گفت و گوهای معنی دار دچار مشکل هستند (بل، زیگلر و مک کلوم^۳، ۲۰۰۴؛ کارتین^۴، ۲۰۰۵). عوامل متعددی را می‌توان به عنوان زیربنای این بی‌علاقه‌گی و عملکرد پایین برشمرد که در این میان می‌توان به فقدان رویکردهای شناختی در تدریس اشاره کرد (کلینجر، ارتیلز و مندز بارلتا^۵، ۲۰۰۶). استراتژی‌های موجود در تدریس انگلیسی عمدتاً مبتنی بر حفظ کردن قواعد گرامری هستند. استراتژی حفظ کردن نتایج منفی بر فصاحت و مهارت‌های اجتماعی دارد که یادگیرندگان در حین یادگیری انگلیسی برای رشد نیاز دارند (هاریس و گرنفل^۶، ۲۰۰۴). بدون فراهم کردن استراتژی‌های تدریس جایگزین برای برنامه‌های یادگیری زبان، این

-
1. Sinder
 2. Richards & Rodgers
 3. Bell, Ziegler, & McCallum
 4. Curtin
 5. Klingner, Artiles, & Mendez Barletta
 6. Harris & Grenfell

نگرش به درس زبان انگلیسی دانشجویان تفاوت وجود دارد. به منظور پاسخگویی به این مساله، سوال‌های زیر مطرح شد:

- آیا بین روش آموزش براساس هوش چندگانه و روش سنتی در پیشرفت مهارت دستور زبان دانشجویان در درس زبان انگلیسی عمومی تفاوت وجود دارد؟
- آیا بین روش آموزش براساس هوش چندگانه و روش سنتی در پیشرفت دایره‌ی واژگان دانشجویان در درس زبان انگلیسی عمومی تفاوت وجود دارد؟
- آیا بین روش آموزش براساس هوش چندگانه و روش سنتی در پیشرفت مهارت درک مطلب دانشجویان در درس زبان انگلیسی عمومی تفاوت وجود دارد؟
- آیا بین آموزش زبان انگلیسی براساس هوش چندگانه و شیوه‌ی سنتی در نگرش دانشجویان به یادگیری زبان انگلیسی تفاوت وجود دارد؟

روش

جامعه‌ی آماری

جامعه‌ی آماری این پژوهش کلیه‌ی دانشجویان دانشگاه آزاد کرمانشاه که در نیم سال دوم تحصیلی ۸۹-۹۰ واحد درسی زبان انگلیسی عمومی را انتخاب کرده‌اند، می‌باشد.

حجم نمونه و روش نمونه‌گیری

در این پژوهش حجم نمونه شامل ۶۱ دانشجو بودند که از این تعداد ۳۲ نفر در گروه آزمایش و ۲۹ نفر در گروه گواه شرکت داشتند که از طریق نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی انتخاب شدند؛ به این ترتیب که از بین کلاس‌هایی که واحد زبان عمومی را اخذ نموده بودند، دو کلاس به صورت تصادفی انتخاب و از این دو کلاس نیز یکی به عنوان گروه آزمایش (روش مبتنی بر هوش چندگانه) و دیگری به عنوان گروه کنترل (روش سنتی) در نظر گرفته شد.

مورد ارزشیابی و تایید قرار گرفت و پایایی آن نیز از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد و عدد ۰/۷۱ به دست آمد که ضریب مطلوبی می باشد.

ب-آزمون نگرش دانشجویان به درس زبان انگلیسی: این ابزار محقق ساخته شامل ۱۵ می باشد. هر آیتم براساس یک مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای («کاملاً مخالفم» «مخالفم» «نظری ندارم» «موافقم» «کاملاً موافقم») پاسخ داده می شود. این گزینه‌ها به ترتیب نمره، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، می گیرند. روایی محتوایی آزمون از جانب متخصصان حوزه آموزش زبان و روان‌سنجی مورد تایید قرار گرفت و پایایی آن نیز از طریق ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شد و عدد ۰/۷۶ به دست آمد.

روش اجرای پژوهش

به منظور تعیین میزان اثربخشی آموزش زبان انگلیسی عمومی براساس هوش‌های چندگانه، ابتدا از میان دانشجویان دانشگاه آزاد که دری زبان عمومی را اخذ کرده بودند دو کلاس زبان انگلیسی عمومی به صورت تصادفی خوشه‌ای انتخاب شده و سپس به طور تصادفی یکی از کلاس‌ها جهت اجرای عمل آزمایشی و کلاس دیگر به عنوان گروه کنترل در نظر گرفته شد. پس از آن یک آزمون محقق ساخته، که شامل دو بخش: الف-محتوای مباحث انگلیسی عمومی برای سنجش میزان یادگیری دانشجویان در میزان یادگیری واژگان (۱۰ سؤال)، مهارت دستورزبان (۱۰ سؤال) و مهارت درک مطلب (۱۰ سؤال) و ب-نگرش دانشجویان به یادگیری زبان انگلیسی (۱۵ سؤال)، برای پیش آزمون مورد استفاده قرار گرفت. سپس گروه آزمایش توسط مدرس (مجری طرح) که در این زمینه آگاهی کافی داشت، با توجه به طرح درس‌هایی که بر اساس تئوری هوش چندگانه با توجه به مطالب درس زبان عمومی طراحی شده بودند تحت آموزش قرار گرفتند و کلاس دیگر یعنی گروه کنترل تحت تأثیر آموزش سنتی یعنی شیوه معمول و رایج آموزش زبان قرار گرفتند در پایان دوره

نیز پس از آزمون در مورد دو گروه اعمال شد. برای تدریس هر دو گروه از یک محتوا و یک مدرس استفاده شد و دوره ی آموزش نیز یک ترم تحصیلی (هشت هفته) به طول انجامید.

شیوه ی تجزیه و تحلیل داده ها

برای تحلیل داده های حاصل از اجرای پیش آزمون و پس آزمون در دو گروه کنترل و آزمایش از روش های آماری توصیفی (توزیع فراوانی، میانگین، انحراف معیار) و آمار استنباطی تحلیل کواریانس و t مستقل به منظور بررسی و مقایسه تأثیر آموزش بر اساس هوش چندگانه و روش سنتی بر نگرش و پیشرفت یادگیری زبان انگلیسی عمومی دانشجویان در مهارت های دایره واژگان، دستور زبان و درک مطلب استفاده شد. دلیل استفاده از این آزمون، کنترل آماری تفاوت های اولیه ی آزمودنی ها و حذف تأثیرات متغیرهای ناخواسته به منظور آزمون عمل آزمایشی می باشد که در این پژوهش از پیش آزمون به این منظور استفاده شد.

نتایج

الف: یافته های توصیفی

جدول ۱. توزیع فراوانی، میانگین، و انحراف استاندارد نمرات شرکت کنندگان در پیش آزمون

و پس آزمون زبان عمومی به تفکیک مولفه های آزمون

شاخص آماری		تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای استاندارد میانگین
گروه ها	آزمون زبان				
پیش آزمون کل	آزمایش	۳۲	۶٫۱	۲٫۱۱۵	۰٫۳۷۴
	کنترل	۲۹	۴٫۷	۲٫۳۱	۰٫۴۲
پس آزمون کل	آزمایش	۳۲	۱۱٫۲	۴٫۱۴۶	۰٫۷۳
	کنترل	۲۹	۸٫۵	۳٫۶۴	۰٫۶۷
پیش آزمون لغات	آزمایش	۳۲	۵٫۳۵	۲٫۲۵	۰٫۳۹

کنترل	۲۹	۳,۵	۲,۰۶	۰,۳۸	پس‌آزمون لغات
آزمایش	۳۲	۸,۱	۳,۱۹	۰,۵۶	
کنترل	۲۹	۴,۵	۲,۷۰	۰,۵۰	پیش‌آزمون درک مطلب
آزمایش	۳۲	۲,۰۵	۱,۰۵	۰,۱۸	
کنترل	۲۹	۱,۹۰	۱,۱۹	۰,۲۲	پس‌آزمون درک مطلب
آزمایش	۳۲	۳,۳۷	۱,۲۵	۰,۲۲	
کنترل	۲۹	۱,۹۰	۱,۱۴	۰,۲۱	پیش‌آزمون دستور زبان
آزمایش	۳۲	۰,۱۷	۰,۳۸	۰,۰۶	
کنترل	۲۹	۰,۰۳	۰,۱۲	۰,۰۲	پس‌آزمون دستور زبان
آزمایش	۳۲	۱,۰۵	۰,۶۳	۰,۱۱	
کنترل	۲۹	۰,۴۳	۰,۴۶	۰,۰۸۶	

نتایج توصیفی بیانگر آن است که در کل نمره آزمون زبان نمرات گروه آزمایش در پس‌آزمون بالاتر از نمرات گروه کنترل بوده است. همچنین در همه مولفه‌های آزمون یعنی آزمون‌های لغات، درک مطلب، و گرامر نیز این تفاوت عملکرد آزمودنی‌ها در میان دو گروه مشخص است.

جدول ۲. توزیع فراوانی، میانگین، و انحراف استاندارد نمرات شرکت‌کنندگان

در پیش‌آزمون و پس‌آزمون نگرش به درس زبان

شاخص آماری	تعداد	میانگین	انحراف معیار	خطای استاندارد میانگین	آزمون نگرش	
					گروه‌ها	
پیش‌آزمون	۳۲	۶۲,۰	۲,۱۶	۱۲,۲	آزمایش	
کنترل	۲۹	۵۲,۰۳	۱۲,۶۰	۲,۳۴۰	کنترل	
پس‌آزمون	۳۲	۶۶,۴۳	۲,۰۵	۱۱,۶۴	آزمایش	
کنترل	۲۹	۵۲,۹۳	۱۳,۰۸	۲,۳۳	کنترل	

نتایج مندرج در جدول ۲ بیانگر آن است که میزان تغییرات نمرات نگرش گروه آزمایش در پس‌آزمون به نسبت پیش‌آزمون بالاتر از گروه کنترل است و این تفاوت به شکلی است که

نتایج تحلیل داده‌ها برای هر یک از زیر مقیاس‌های پیشرفت یادگیری زبان انگلیسی (دستور زبان، دایره واژگان، درک مطلب) در جدول ۴، ۵ و ۶ آورده شده است.

جدول ۴. نتایج تحلیل کوواریانس مقایسه عملکرد گروه‌های آزمایش و کنترل در مهارت دستور زبان انگلیسی

منبع	درجه آزادی	مجموع مجذورات	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری
همپراش (پیش آزمون)	۱	۶۳/۸۱	۶۳/۸۱	۱۷۰/۴۷	.۰۰۰
گروه	۱	۲۶/۸۳	۲۶/۸۳	۷۱/۶۸	.۰۰۰
خطا	۵۸	۲۱/۷۰۹	۰/۳۷۴		
کل	۶۱	۵۵۵/۶۱۵			

نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد که متغیر کمکی (پیش آزمون) رابطه معنی داری با متغیر وابسته دارد. بنابراین برای تعدیل اثر متغیر کمکی از آزمون کوواریانس استفاده شد و نتایج بیانگر آن است که اثر متغیر مستقل پس از تعدیل اثر متغیر کمکی معنادار می‌باشد. با ملاحظه نتایج مندرج در جدول متوجه می‌شویم که مقدار f محاسبه شده $۷۱/۶۸$ با درجات آزادی ۱ و ۵۸ بزرگتر از مقدار بحرانی $۸,۳۴$ می‌باشد بنابراین با اطمینان ۹۹% می‌توانیم بگوییم که آموزش بر اساس هوش چندگانه بر مهارت دستور زبان انگلیسی عمومی دانشجویان تاثیر معناداری داشته است.

جدول ۵. نتایج تحلیل کوواریانس مقایسه عملکرد گروه‌های آزمایش و کنترل در مهارت دایره واژگان زبان انگلیسی

منبع	درجه آزادی	مجموع مجذورات	میانگین مجذورات	F	سطح معنی داری
همپراش (پیش آزمون)	۱	۲۸۱/۷۲	۲۸۱/۷۲	۶۸/۴۴	.۰۰۰
گروه	۱	۴۱/۰۵۳	۴۱/۰۵۳	۹/۹۷	.۰۰۰
خطا	۵۸	۲۳۸/۷۳۵	۴/۱۲		
کل	۶۱	۳۲۵/۶۲۵			

نتایج بررسی مقایسه عملکرد گروه‌های آزمایش و کنترل در زیر مقیاس مهارت دایره واژگان نشان می‌دهد که اثر متغیر مستقل پس از تعدیل اثر متغیر کمکی معنادار می‌باشد. به این ترتیب که مقدار f محاسبه شده $۹/۹۷$ با درجات آزادی ۱ و ۵۸ بزرگتر از مقدار بحرانی $۸,۳۴$

می‌باشد. بنابراین با اطمینان ۹۹٪ می‌توانیم بگوییم بین روش تدریس بر اساس هوش چندگانه و روش متداول تفاوت معنادار وجود دارد.

از آنجا که شرط استفاده از تحلیل کوواریانس رعایت دو مفروضه همگنی شیب رگرسیون و همگنی واریانس‌ها می‌باشد و این شرط در مورد مهارت درک مطلب بدست نیامد، بنابراین از تی مستقل به منظور مقایسه عملکرد گروه‌های کنترل و آزمایش استفاده شد. در جدول ۶ نتایج آزمون تی گروه‌های مستقل برای مقایسه عملکرد گروه‌های آزمایش و کنترل در مهارت درک مطلب آمده است.

جدول ۶. نتایج آزمون تی مستقل برای مقایسه عملکرد گروه‌های آزمایش و کنترل در مهارت درک مطلب

گروه‌ها	تعداد	میانگین	انحراف استاندارد	خطی استاندارد	تفاوت میانگین‌ها	مقدار t	درجات آزادی	سطح معناداری
آزمایش	۳۲	۰/۸۶۰	۰/۷۲	۰/۱۳	۰/۴۶۵	۲/۹۵	۵۵	۰/۰۰۴
کنترل	۲۹	۰/۴۱	۰/۴۸۸	۰/۹۱				

همانطور که از نتایج جدول مشاهده می‌شود تفاوت معناداری بین نمرات دو گروه کنترل و آزمایش در پیشرفت مهارت درک مطلب زبان انگلیسی دانشجویان وجود دارد، به طوری که مقدار t مشاهده شده ۲/۹۵ با درجات آزادی ۵۵ بزرگتر از مقدار بحرانی ۲/۱۶ می‌باشد، پس با ۹۹٪ اطمینان می‌توان گفت که فرضیه پژوهش مبنی بر اینکه بین روش آموزش بر اساس هوش چندگانه و روش سنتی در پیشرفت مهارت درک مطلب دانشجویان در درس زبان انگلیسی عمومی تفاوت وجود دارد، تایید می‌شود ($P < ۰/۰۱$).

جدول ۷. نتایج تحلیل کوواریانس مقایسه عملکرد گروه‌های آزمایش و کنترل در مؤلفه نگرش به زبان انگلیسی

منبع	درجه آزادی	مجموع مجذور	میانگین مجذور	F	سطح معنی‌داری
همپراش (پیش‌آزمون)	۱	۸۰۳۲/۱۷۹	۸۰۳۲/۱۷۹	۴۸۱/۴۸	.۰۰۰
گروه	۱	۲۲۳/۷۴	۲۲۳/۷۴	۱۳/۴۱	.۰۰۰
خطا	۵۸	۹۶۷/۵۵۸	۱۶/۷		

نتایج جدول ۷ حاکی از رابطه معنی دار متغیر کمکی (پیش‌آزمون) با متغیر وابسته است. بنابراین از روش تحلیل کوواریانس برای تعدیل اثر متغیر کمکی استفاده شد و همانگونه که ملاحظه می‌شود نتایج بیانگر آن است که اثر متغیر مستقل پس از تعدیل اثر متغیر کمکی معنادار می‌باشد. به این شکل که مقدار f محاسبه شده $۱۳/۴۱$ با درجات آزادی ۵۸ و ۱ بزرگتر از مقدار بحرانی $۸,۳۴$ می‌باشد. بنابراین با اطمینان ۹۹% می‌توان گفت که آموزش بر اساس هوش چندگانه بر نگرش دانشجویان به یادگیری زبان انگلیسی تاثیر معنی داری داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف این پژوهش بررسی و مقایسه میزان اثربخشی آموزش مبتنی بر هوش چندگانه و روش سنتی بر پیشرفت یادگیری و نگرش به درس زبان انگلیسی عمومی بود. در همین راستا مسأله‌ای که مطرح شد این بود که آیا بین آموزش بر اساس هوش چندگانه و آموزش سنتی در پیشرفت یادگیری و نگرش به درس زبان انگلیسی دانشجویان تفاوت وجود دارد. نتایج تحلیل آماری حاکی از آن است که بین میانگین نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون گروه‌های آزمایش و کنترل تفاوت معنی دار آماری وجود دارد. به این ترتیب می‌توان گفت که بین روش تدریس مبتنی بر هوش چندگانه و روش تدریس سنتی در پیشرفت یادگیری زبان انگلیسی دانشجویان به طور کلی تفاوت معنادار وجود دارد. به عبارت دیگر، تدریس مبتنی بر هوش چندگانه در مقایسه با روش سنتی در درس زبان انگلیسی عمومی از اثربخشی بیشتری برخوردار بوده است. در هر یک از مهارت‌های سه گانه (دایره واژگان، گرامر، درک مطلب) نیز بین میانگین نمرات پس‌آزمون گروه‌های آزمایش و کنترل تفاوت معنی دار آماری بدست آمد. بنابراین می‌توان گفت که بین روش آموزش مبتنی بر هوش چندگانه و روش تدریس سنتی در پیشرفت یادگیری زبان انگلیسی دانشجویان در بعد مهارت‌های دایره واژگان، دستور زبان و درک مطلب تفاوت معنادار وجود دارد. نتایج این فرضیه با نتایج

شیوه‌های متنوع با به کارگیری هوش‌های چندگانه در کلاس زبان نشان دادند که پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان به طرز معنی‌داری در مقایسه با قبل از به کارگیری نظریه‌ی هوش‌های چندگانه بالا رفته است. شور (۲۰۰۱) در بررسی کاربرد نظریه‌ی هوش چندگانه در کلاس‌های انگلیسی (به عنوان زبان دوم) دانشگاه به این نتیجه رسید که در هم تنیدگی دروس آموزش زبان با هوش‌ها در خود کار آمدی یادگیری زبان انگلیسی اثربخش خواهد بود. اندرسون (۱۹۹۸) در بررسی افزایش توانایی حفظ لغات با استفاده از رویکرد هوش چندگانه و ابزار تقویت حافظه نشان داد که نمرات آزمودنی‌ها در آزمون‌های لغت که هر دو هفته یک بار برگزار می‌شد، افزایش یافته است. علاوه بر این، آگاهی هم معلم و هم شاگردان از فنون حفظ لغت و سبک‌های مختلف یادگیری نیز افزایش یافت. همچنین پالمبرگ (۲۰۰۲) نشان داد که چگونه معلمان با در نظر گرفتن هوش‌های چندگانه‌ی یادگیرندگان، می‌توانند نیازهای آنان را با توانایی‌های هوشی مختلف در طول فرایند آموزش زبان مرتفع سازند (به نقل از پیشقدم و معافیان، ۱۳۸۶). همچنین نتایج این پژوهش با نتایج مطالعات اکبری و حسینی (۲۰۰۷)، بارینگتون (۲۰۰۴)؛ کورنهایر، فیروس و ونما (۲۰۰۴)؛ موران و گاردنر (۲۰۰۶)، کوهن و ویور (۲۰۰۴)؛ کورتین (۲۰۰۵)؛ میچل و میلز (۲۰۰۶)؛ اکسفورد، چو، لئونگ و کیم (۲۰۰۴)؛ اکسفورد ولی (۲۰۰۸)؛ بارینگتون (۲۰۰۴)؛ چان (۲۰۰۶)؛ کریستن و کندی (۲۰۰۴)؛ هال (۲۰۰۴)؛ دایز و هنینگ-بیتن (۱۹۹۵)، بومن (۲۰۰۱)؛ حاجی حسین نژاد و بالغی زاده (۱۳۸۳)، که اثربخشی آموزش مبتنی بر هوش چندگانه بر پیشرفت یادگیری زبان را تأیید کرده‌اند، همخوانی دارد. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت آگاهی دادن به یادگیرندگان که چگونه و در چه راهی با هوش هستند به آنها امکان می‌دهد تا روش‌های مطالعه‌ای را یاد بگیرند که نقاط قوت را در نظر گرفته و نقاط ضعف را جبران کنند. برای مثال با ایجاد نقشه‌های معنایی مرتبط به طبیعت می‌توان معلومات لغوی یادگیرندگان را توسعه داد (آرنولد و فونیکا، ۲۰۰۴). به منظور توضیح این مطلب که هوش چندگانه چرا یک روش اثربخش برای آموزش است و این که این

پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در کلاس‌های درس زبان را افزایش می‌دهد و همچنین اثرات مثبتی بر نگرش به یادگیری درس زبان در دانش‌آموزان به همراه داشته است (به نقل از سارکولو و ارکان، ۲۰۰۹). در تبیین این یافته می‌توان گفت از آنجا که در آموزش مبتنی بر هوش چندگانه یادگیرندگان آنچه را که یاد می‌گیرند با توجه و تأکید بر توانایی‌هایشان است و به آنها اجازه یادگیری به طوری که از آن طریق یاد می‌گیرند داده می‌شود، بنابراین یادگیری برای آنها لذت بخش خواهد بود. زمانی که در اجرای اهداف آموزشی تنوعی از روش‌ها و مثال‌ها به کار گرفته می‌شود و یادگیرندگان محتوا را در برگیرنده علایق یا فعالیت‌هایی که لذت بخش هستند می‌دانند، در نتیجه مطالب را می‌آموزند و هنگام برخورد با مسائل یادگیری، اضطراب کمتری را تجربه می‌کنند. از آنجا که آنها در کلاس یادگیری مبتنی بر هوش چندگانه مجبور نیستند که احساس کنند چیزی را نمی‌دانند، تغییری در نگرش شان رخ می‌دهد که موانع موجود بر سر راه یادگیری را به طور مؤثر از میان بر می‌دارد. چارچوب هوش چندگانه به یادگیرندگان کمک می‌کند تا خود آگاهی بهتری از توانمندی‌های یادگیری در محدوده‌های هوشی مختلف به دست آورند. گودناو (۲۰۰۱) در یک بررسی موردی گزارش می‌دهد که ۸۵ درصد از دانش‌آموزان اظهار کرده‌اند که تدریس مبتنی بر هوش چندگانه به آنها کمک می‌کند که از درس بیشتر لذت ببرند. از نظر بیلی (۱۹۹۹)، استفاده از نظریه هوش چندگانه در کلاس درس می‌تواند به معلمان کمک کند تا محیط تشویق‌کننده‌ای را به وجود آورند. به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که آموزش مبتنی بر هوش چندگانه در مقایسه با روش‌های سنتی تدریس زبان در پیشرفت یادگیری و نگرش به زبان انگلیسی اثربخش‌تر می‌باشد. بنابراین پیشنهاد می‌شود برای اساتید و مدرسان، سمینارها و دوره‌هایی در زمینه راهبرد تدریس مبتنی بر هوش چندگانه برگزار شود تا آنها از اثربخشی این راهبرد بر موفقیت تحصیلی و نگرش به یادگیری آگاه شوند و این راهبرد را در کلاس درس خود به کار گیرند.

منابع فارسی

- حاجی حسین نژاد، غلام رضا. و بالغی زاده، سوسن. (۱۳۸۳). مقایسه تأثیر روش تدریس مبتنی بر نظریه گاردنر و روش های سنتی بر عملکرد ریاضی دانش آموزان. پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت، بهار و تابستان ۱۳۸۳.
- فرجامی، حسین. (۱۳۸۲). کاربرد نظریه هوش چند بعدی در طراحی فعالیت ها و مواد مورد استفاده برای آموزش زبان انگلیسی، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه سمنان.
- مطلب زاده، خلیل؛ منوچهری، مریم. (۱۳۸۷). بررسی رابطی هوش چندگانه با مهارت خواندن و درک مطلب در آزمون در فراگیران ایرانی (*IELTS*) بین المللی زبان انگلیسی» مجله علمی پژوهشی اصول بهداشت روانی. تابستان، سال یازدهم، شماره ۲، پیاپی (۴۲، صفحه ۱۴۰).

منابع انگلیسی

- Abdulkader.F.A, Gundogdu.K. (2009). The effectyeness of a intelligences- based program on improving certin reading skills in 5th- yeat primary learning disabled student. Eelctronic journal of research in educational psychology, 7(3),673-690.
- Akbari.R, Hosseini. (2008). multiple intelligences and language learning strategies: Investigating possible relations. Available online at www.sciencedirect.com
- Anderson, A. & T. Lynch. (1988). Listening. Oxford: Oxford University Press.
- Armstrong, T. (2000). Multiple Intelligences in the Classroom (2nd ed.). Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Armstrong, T. (2007). The curriculum superhighway. Educational Leadership, 64(8), 16- 20. Retrieved May 31, 2010, from the EBSCOhost database.
- Azar, A. (2006). Relationship of multiple intelligences profiles with area of constitution in high school and university entrance exam scores. Educational Administration: Theory & Practice, 46, 157-174. Retrieved January 20, 2010, from the EBSCOhost database.
- Barrington, B. (2004). Teaching to student diversity in higher education: how multiple intelligences theory can help. Teaching in Higher Education, 9(4), 422. Retrieved January 11, 2010, from the EBSCOhost database.
- Barrington, E. (2004). Teaching to student diversity in higher education: how multiple intelligence theory can help. Teaching in Higher Education, 9(4), 421-434.

- Bas. Gokhan. BEYHAN. Ömer (2010). Effects of multiple intelligences supported project-based learning on students' achievement levels and attitudes towards English lesson. *International Electronic Journal of Elementary Education Vol. 2, Issue 3, July, 2010.*
- Bell, S. M., Ziegler, M., & McCallum, R. S. (2004). What adult educators know compared with what they say they know about providing research-based reading instruction. *Journal of Adolescent and Adult Literacy, 47, 542-563.* Retrieved August 24, 2010, from the EBSCOhost database
- Buchen, I. H. (2006). *Futures thinking, learning, and leading: Applying multiple intelligences to success and innovation.* Lanham, MD: Rowman & Littlefield Education.
- Campbell, L., Campbell, B. & Dickinson, D. (2004). *Teaching and learning through multiple intelligences.* Chicago, IL: Merrill Company.
- Chan, D. W. (2006). Perceived multiple intelligences among male and female Chinese gifted students in Hong Kong: The structure of the student multiple intelligences profile. *The Gifted Child Quarterly, 50(4), 325.* Retrieved February 10, 2010, from the EBSCOhost database.
- Chan, D. W. (2008). Giftedness of Chinese students in Hong Kong: Perspective from different conceptions of intelligences. *The Gifted Child Quarterly, 52(1), 40.* Retrieved August 2010, from the ProQuest database.
- Christion, M. A. (2004). Applying multiple intelligences theory: In perspective and in-service TEFL education programs. *Forum, 36(2) 2.* Retrieved February 3, 2010, from the ProQuest database.
- Christion, M. A., & Kennedy, D. (2004). Multiple intelligences. *TESOL Journal, 6(1), 349-10-14.* Retrieved February 3, 2010, from the EBSCOhost database.
- Christison, M.A & D. Kennedy. (1999). *Multiple intelligences: Theory and practice in adult ESL.* National Clearinghouse for ESL Literacy Education Washington DC, (ERIC Digest ED441350).
- Cohen, A. D. & Weaver, S. J. (2004). *Styles and strategies-based instruction: A teachers' guide.* Minneapolis, MN: Center for Advanced Research on Language Acquisition, University of Minnesota.
- Curtin, E. (2005). *Instructional styles used by regular classroom teachers while teaching*
- Emig, V. B. (1997). A Multiple Intelligences inventory. *Educational Leadership, 55(1), 47-50.*
- Fogarty, R., & Stoehr, J. (2007). *Integrating the curricula with multiple intelligences: Teams, themes, and threads (2nd. ed.).* Thousand Oaks, CA: Corwin-Sage Press.
- Gardner Howard. (1999). *The Disciplined Mind: What All Student Should Understand.* Simon and Schuster: New York.
- Gardner, H. (1983). *Frames of mind. The theory of multiple intelligences.* New York. Basic Books.
- Goodnough, K. (2001). Multiple intelligences theory: A framework for personalizing science curricula. *School Science and Mathematics, 101(4), 180-193.*

- Hall, H. M. (2004). *Learner-centered instruction and the theory of multiple intelligences with second language learners. Teachers College Record* 106(1), 63-180. Retrieved January 17, 2010, from the ProQuest database.
- Harris, V., & Grenfell, M. (2004). *Language-learning strategies: A case for crosscurricular collaboration. Language Awareness*, 13(2), 116. Retrieved January 19, 2010, from the EBSCOhost database.
- Hoerr, T. R. (2000). *Becoming a Multiple Intelligences school. Alexandria, VA: ASCD.*
- Klingner, J. K., Artiles, A. J., & Méndez Barletta, L. (2006). *English language learners who struggle with reading: Language acquisition or LD? Journal of Learning Disabilities*, 39(2), 108-128. Retrieved June 29, 2010, from the ProQuest database.
- Lightbown, P., & Spada, N. (2006). *How languages are learned. (2nd. ed.). Oxford: Oxford University Press.*
- Lombardi, J. (2008). *Beyond learning styles: Brain-based research and English language learners. Clearing House*, 81 (5), 219-222. Retrieved June 20, 2010, from the EBSCOhost database.
- Lujan, J. (2008). *Linguistic and cultural adaptation needs of Mexican nursing students related to multiple-choice tests. Journal of Nursing Education*, 47(7), 327-330. Retrieved June 20, 2010, from the EBSCOhost database.
- Madkour, M. (2009). *Multiple intelligences and english as A second language: exploration in language acquisition. A Dissertation Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of doctor of educational leadership with specification in curriculum and instruction university of phoenix. Retrieved, from the ProQuest database*
- Mitchell, R. & Myles, F. (2006). *Second language learning theories (2nd. ed.). London, UK, Hodder Arnold Press.*
- Moran, S., & Gardner, H. (2006). *Extraordinary cognitive achievements: A developmental and systems analysis. In W. Damon (Series ed.) & D. Kuhn & R. S. Siegler (Vol. ed.), Handbook of child psychology: Vol. 2 cognition, perception, and language (6th. ed.) (pp. 905-949). New York: Wiley.*
- Ormrod, J. E. (2006). *Educational Psychology: Developing Learners (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.*
- Oxford, R. L., & Lee, K. R. (2008). *Understanding EFL learners' strategy use and strategy awareness. Asian EFL Journal*, 10(1), 1. Retrieved August 13, 2010, from the EBSCOhost database.
- Oxford, R. L., Cho, Y., Leung, S., & Kim, H. J. (2004). *Effect of the presence and difficulty of task on strategy use: An exploratory study. International Review of Applied Linguistics and Language Teaching*, 42(1), 14-26. Retrieved June 20, 2010, from the EBSCOhost database.
- Peariso, J. (2008). *Multiple Intelligences or Multiply Misleading: The Critic's View of the Multiple Intelligences Theory Liberty. University Spring*

- Richards, J. & T. Rodgers. (2001). Approaches and methods in language teaching. Cambridge: Cambridge University Press*
- Shearer, C. B. (2004). Using a multiple intelligences assessment to promote teacher development and student achievement. Teachers College Record 106(1), 147- 162. Retrieved June 28, 2010, from the ProQuest database.*
- Sinder, D. P. (2001). Multiple Intelligences Theory and foreign language teaching. Unpublished doctoral dissertation university of utha.*
- Tracey, M., & Richey, R. (2007). ID model construction and validation: A multiple intelligences case. Educational Technology Research & Development, 55(4), 369-390. Retrieved July 29, 2010, from the EBSCOhost database.*
- Viens, J., & Kallenbach, S. (2004). Multiple intelligences and adult literacy: A Source book for practitioners. New York: Teachers College Press*
- Wenden, A. (1987). Metacognition: an expanded view of the cognitive abilities of L2 learners. Language Learning, 37(4), 593-597.*
- Williams, M. & R. Burden. (1997). Psychology for language teachers. Cambridge: Cambridge University Press.*